

Tampereen strategian valmistelutilanne ja strategisen johtamisjärjestelmän kokonaisuus

Kaupunginhallitus 27.9.2021

Kaupunginhallitus

- Merkitsee tiedoksi Tampereen strategian valmistelutilanteen ja strategisen johtamisjärjestelmän kokonaisuuden
- Ohjaa strategialuonnoksen jatkovalmistelua

Strategiavalmistelun tilanne

- Kaupunginvaltuusto keskusteli 20.9.21 Tampereen uuden strategian luonnoksesta. Kommentit on koottu yhteen.
- Strategialuonnoksen valmistelua jatketaan kommenttien pohjalta lokakuun aikana. Seuraava luonnos valmistellaan lokakuun alussa ja se toimitetaan valtuustoryhmille 8.10.2021 mennessä. Ryhmien mahdolliset kommentit luonnokseen toivotaan 12.10.2021 mennessä.
- Strategia viimeistellään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 25.10.2021 (varapäivä 1.11.2021).
- Vuoden 2022 toiminnan ja talouden suunnittelua ja talousarviotavoitteiden valmistelua tehdään strategialuonnoksen pohjalta. Pormestariohjelma on huomioitu tavoitteiden valmistelussa.
- Pormestarin talousarvioesitykseen 25.10.2021 sisällytetään alustavat vuoden 2022 sitovat toiminnan tavoitteet. Tavoitteet esitetään valtuustolle hyväksyttäväksi talousarvion hyväksymisen yhteydessä 15.11.2021.
- Strategia tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi 15.11.2021. Strategia liitetään osaksi vuoden 2022 talousarviota hyväksymisen jälkeen.

Kaupunginvaltuusto

20.9.21

- Kaupunginvaltuusto keskusteli kokouksessaan 20.9.21 strategialuonnoksesta.
- Kommentit on koottu yhteen seuraaville dioille.
- Kaupunginhallituksen kehittämiskokouksessa esitetään koosteen lisäksi ehdotuksia muutosesitysten vaikutuksista strategialuonnokseen ja muihin strategisen johtamisjärjestelmän asiakirjoihin
- Kaupunginhallitus evästää, miten kommentit huomioidaan strategialuonnoksen jatkotyöstössä.

Yleisiä huomioita kommentteista

- Hyvää ja rakentavaa keskustelua, paljon toiveita ja lisäsehdotuksia
  - Haastaa tavoitetta tiiviistä, viestittävästä ja priorisoidusta strategiasta
- Annetut kommentit osin ristiriitaisia
  - Hankaloittaa kommenttien huomioimista sekä koherentin strategian valmistelua
- Korostettiin strategian mitattavuuden sekä tavoitteille valittavien mittareiden tärkeyttä
  - Strategian tavoitteissa on pyritty valtuustokaudelta 2018-2021 lähtien painottamaan vaikuttavuustyyppisiä tavoitteita; tätä on tarkoitus jatkaa myös uudessa strategiassa.
  - Strategialuonnoksessa korostetaan pormestariohjelman tavoin ihmisten näkökulmaa. Tämä edellyttää, että tavoitteita kohdennetaan myös kaupunkilaisten kokemuksen parantamiseen. Säännöllisesti kerättävä kokemustieto, jolla kehityssuunta osoitettavissa, on osin vielä vajavaista.
  - Tavoitteiden asettaminen riippuvaista myös saatavilla olevista mittaritiedoista; strategiamittareissa keskeistä mittaritietojen säännöllinen saatavuus (pistemäinen tieto ei riittävä) ja tietojen riittävän usein tapahtuva päivittyminen (esim. useat yritystoiminnan tiedot päivittyvät 1-2 vuoden viiveellä)

Muutosesitykset teemoittain

Sote-uudistus ja tulevaisuuden kaupunki > *Toivottiin selkeytystä mm:*

- Palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle ja siihen liittyvän muutosprosessin avaaminen
- Kaupungin ja hyvinvointialueen välisestä yhteistyöstä
- Millainen kaupunki haluamme olla ja millaisia yhdyspintoja rakennamme

Kansainvälisyys > *Esitettiin lisättäviä linjauksia ja tavoitteita mm:*

- Kaupungin roolista ja kansainvälisen tunnettuuden vahvistamisesta
- Kansainvälisten osaajien ja yritysten houkuttelusta, yritysten viennin tukemisesta
- Tampereesta houkuttelevana kaupunkina kansainvälisille tapahtumille
- Saavutettavuudesta ja sujuvista yhteyksistä
- Maahanmuuttajien integroitumisen vahvistamisesta ja osaamisen hyödyntämisestä

Turvallisuus > *Toivottiin lisättävän ja terävöitettävän linjauksia mm:*

- Kaupunkilaisten turvallisuuden varmistamisesta yhteistyössä poliisin ja muiden turvallisuusviranomaisten kanssa
- Turvallisuuden tunteen vahvistamisesta laajasti (mm. kaupunkisuunnittelun ja kunnossapidon keinoin)
- Turvallisuusuhkiin varautumisesta

Koulutus ja osaaminen > *Toivottiin korostettavan mm.*

- Koulutusta kokonaisuutena
- Monimuotoista koulutusta ja osaamista, toisen asteen koulutusta
- Koulutuksen laadullisia mittareita sekä mittareita, joilla esitetään miten koulutuksessa päästään eteenpäin
- Pienten ryhmäkokojen turvaamista
- Suurten kaupunkien parhaita oppimistuloksia

Muutosesitykset teemoittain

Ilmasto, luonto ja hiilineutraalisuus > *toivottiin linjauksiin lisää kunnianhimoa sekä linjausten/teemojen lisäämistä ja terävöittämistä, mm.*

- Hiilineutraalisuus vuoteen 2030 ja sen jälkeen kaupungista hiilinegatiivinen
- Kiertotalouden nivominen kaikkeen tekemiseen
- Luonto voimavarana; luonnon monimuotoisuuden lisääminen - ei pelkästään huomioiminen
- Kaupunkivehreys
- Ihmisten sujuvaan arkeen panostaminen
- Kestävien kulkumuotojen muuttaminen siten, että ne ovat yhä useammalle kätevin valinta
- Täydennysrakentamisen suosiminen, kaupunkirakenteen sekoittumisen lisääminen
- Peruspalveluiden saavutettavuuden turvaaminen
- Lähipalvelut ja harrastukset, liikkumistarpeen vähentäminen
- Sujuvat liikenneyhteydät kaupungin sisällä

Lisäksi esitettiin että:

- Painopiste korvattava laajemmalla ”ympäristöystävällisiä tekoja” -painopisteellä

Kulttuuri, matkailu > *esitettiin lisättäväksi mm:*

- Tampere monipuolisen kulttuurin kaupunkina
- Kestävän matkailun mahdollistaminen
- Luontomatkailu uutena avauksena

Profiloituminen > *Toivottiin lisättävän:*

- Tampere älykaupunkina
- Olemme parhaita tarjoamaan automaattisia ja ennakoivia palveluja

Valtuuston keskeisimmät muutosesitykset

Muutosesitykset teemoittain

Yhdenvertaisuus ja väestöryhmät > esitettiin mm:

- Eri väestöryhmien korostamista, mm. ikäihmiset, nuoret, lapset jne.
- Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien korostamista
- Heikoimmassa asemassa olevien korostamista
- Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja mielenterveyden ongelmiin tarttumisen esiin tuomista
- Yhdenvertaisuuden auki kirjoittamista
- Eri vähemmistöryhmien ja yhdenvertaisen tuen kohdentamisen paikat näkyviin
- Tavoitteisiin yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Lisäksi korostettiin, että strategian viestittävä

- Kunnianhimoisesta kaupungista ja mahdollisuuksien tarjoamisesta

Alueiden väliset hyvinvointierot > esitettiin lisättävän mm.

- Alueiden välisten erojen tunnistaminen ja niihin puuttuminen
- Segregaation juurisyiden esiin nostaminen ja niihin puuttuminen

Päihde- ja huumeongelma, köyhyys > *linjauksiin mm:*

- Köyhyys laajempi kokonaisuus kuin toimeentulon köyhyys
- Päihdeongelmien katkaiseminen

Valtuuston keskeisimmät muutosesitykset

Muutosesitykset teemoittain

Talous > *Esitettiin linjausten avaamista, mm:*

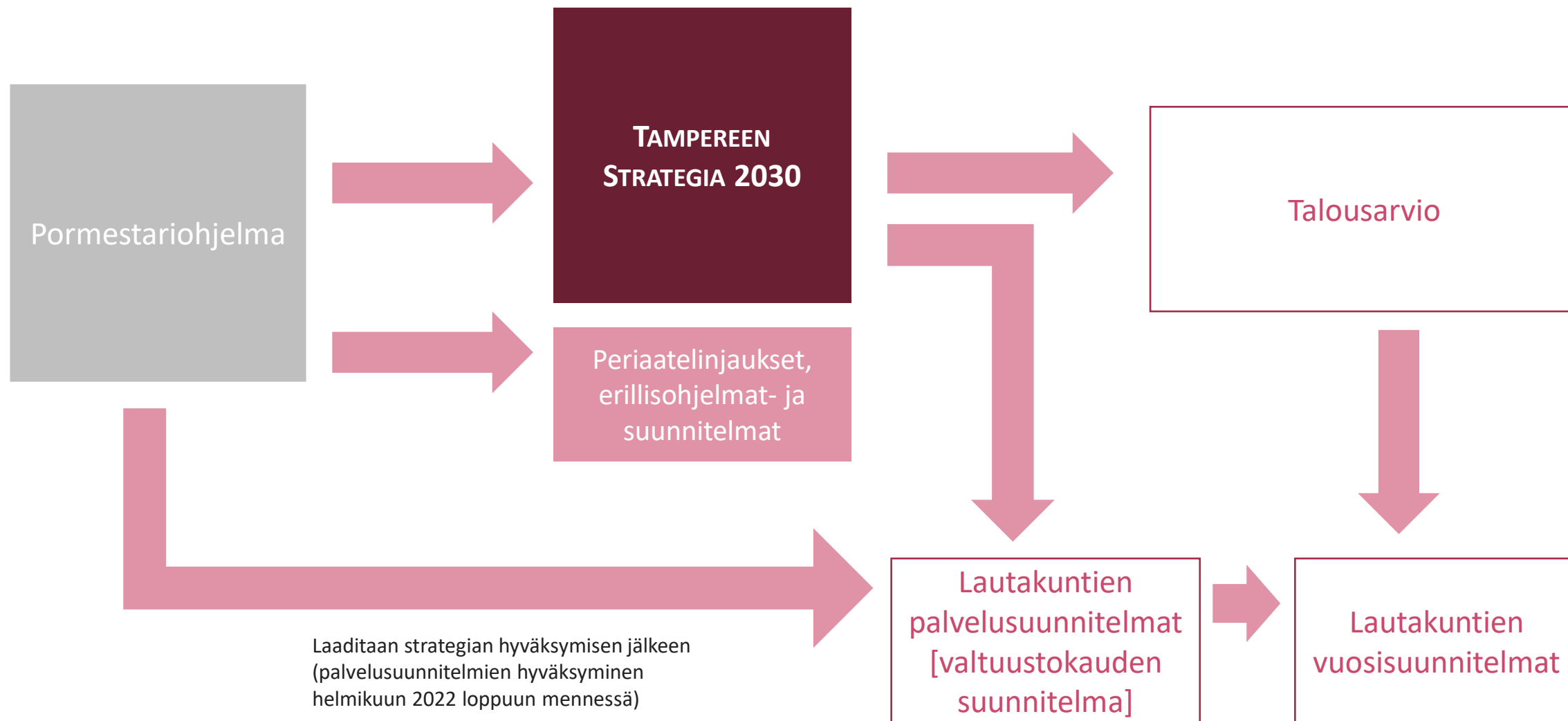
- Talouden merkitystä vahvistettava
- Terveen talouden keinojen esittäminen: mm. palvelujen rakennemuutos, työtapojen uudistaminen, digitalisaation hyödyntäminen, priorisointi

Kaupunki työnantajana ja henkilöstö > *linjauksiin, mm.*

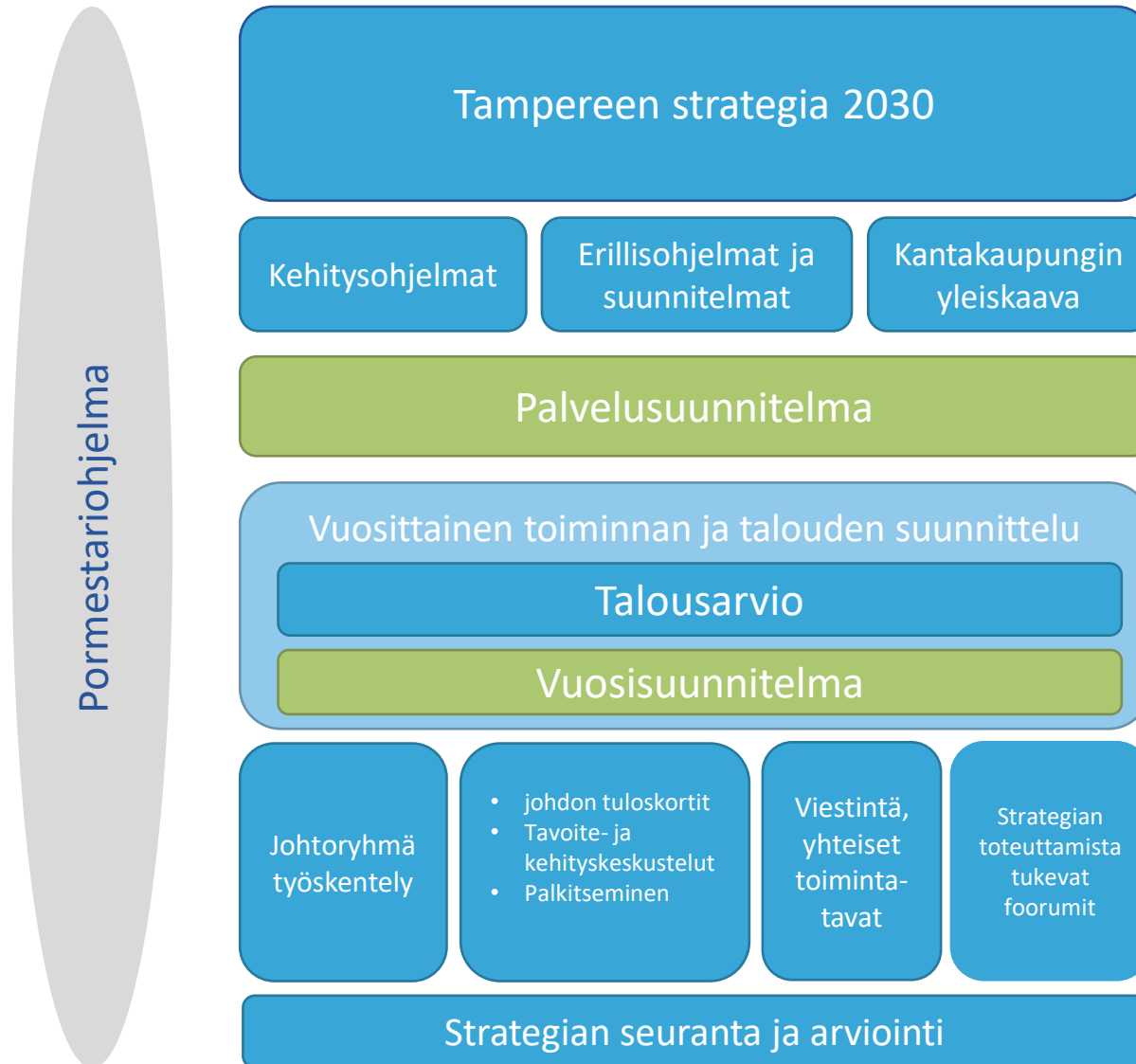
- Korostettava kaupunkia vetovoimaisena työnantajana
- Työvoiman saatavuuden turvaaminen varmistettava
- Lähiesimiestyön merkityksen tunnistaminen

Strategisen johtamisjärjestelmän kokonaisuus

Pormestariohjelma ja strategisen johtamisjärjestelmän dokumentit

Strateginen johtamisjärjestelmä

Strategiakokonaisuus

2030	VALTUUSTO	KAUPUNGINHALLITUS	LAUTAKUNNAT
	STRATEGIA <i>Strategia: Visio 2030 ja painopisteet</i> <i>Strategia: Toimintatavat</i>		
Pormestari -ohjelma	<i>Strategia: Valtuustokauden tavoitteet ja mittarit</i>	KEHITYSOHJELMAT	
<i>Valtuusto- kausi</i>	STRATEGIAA TÄYDENTÄVÄT ASIAKIRJAT Kantakaupungin yleiskaava Periaatelinjaukset Erillisohjelmat ja suunnitelmat	PALVELUSUUNNITELMA KONSERNIHALLINTO	PALVELUSUUNNITELMAT
<i>Vuosi</i>	TALOUSARVIO Vuosittaiset toiminnan tavoitteet		VUOSISUUNNITELMAT

Palvelusuunnitelma

- Palvelusuunnitelmat ovat välineitä kaupunginhallituksen ja lautakuntien alaisen toiminnan johtamiseen. Niiden tarkoituksena on tukea ja ohjata pitkän aikavälin (valtuustokausi) suunnittelua ja johtamista.
- Palvelusuunnitelmat tarkentavat, konkretisoivat ja toimeenpaneavat Tampereen strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä strategian laadinnan pohjana olevaa pormestariohjelmaa.
- Valtuustokauden 2022-2025 osalta lautakunnat ja kaupunginhallitus hyväksyisivät palvelusuunnitelmat 18.2.2022 mennessä. Palvelusuunnitelmien laadinta on käynnistynyt pormestariohjelman ja strategialuonnoksen pohjalta.
- Palvelusuunnitelmat laaditaan valtuustokaudeksi, mutta niiden sisällöt tarkistetaan vuosittain osana toiminnan ja talouden suunnittelua
- Palvelusuunnitelmien valmistelijoiden tueksi on työstetty pormestariohjelman linjaukset, tavoitteet ja toimenpiteet sisältävä taulukko.

Palvelusuunnitelman sisältö:

Johdanto

Lautakunnan / konsernihallinnon tehtävät

Strateginen perusta

Tampereen strategia Tekemisen kaupunki

Pormestariohjelma ja lautakunnan toimintaa ohjaavat keskeiset erillishjelmat ja –suunnitelmat

Lautakunnan toimintaa ja palveluja sekä niiden kehittämistä ohjaavat linjaukset

Painopisteet ja toimenpidekokonaisuudet

Strategian painopisteet ja lautakunnan toimenpidekokonaisuudet

Lautakunnan painopisteet ja toimenpidekokonaisuudet

Painopisteisiin ja toimenpidekokonaisuuksiin liittyvät riskit ja epävarmuudet

Hankintalinjaukset

Palveluverkkoa koskevat muutokset

Vuosisuunnitelma

- Vuosisuunnitelmat tarkentavat palvelusuunnitelmia ja talousarviota sekä pormestariohjelmää.
- Vuosisuunnitelmat laaditaan syksyisin osana toiminnan ja talouden prosessia. Vuosisuunnitelmat hyväksytään vuoden loppuun mennessä; strategian laadintavuonna hyväksyminen 18.2.2022 mennessä (palvelusuunnitelmien yhteydessä).

Vuosisuunnitelman sisältö:

Johdanto

Vuoden 2022 keskeiset toimenpiteet

Lautakunnan talous

Palvelutoiminta (palveluryhmittäin)

    Toiminnan kuvaus

    Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

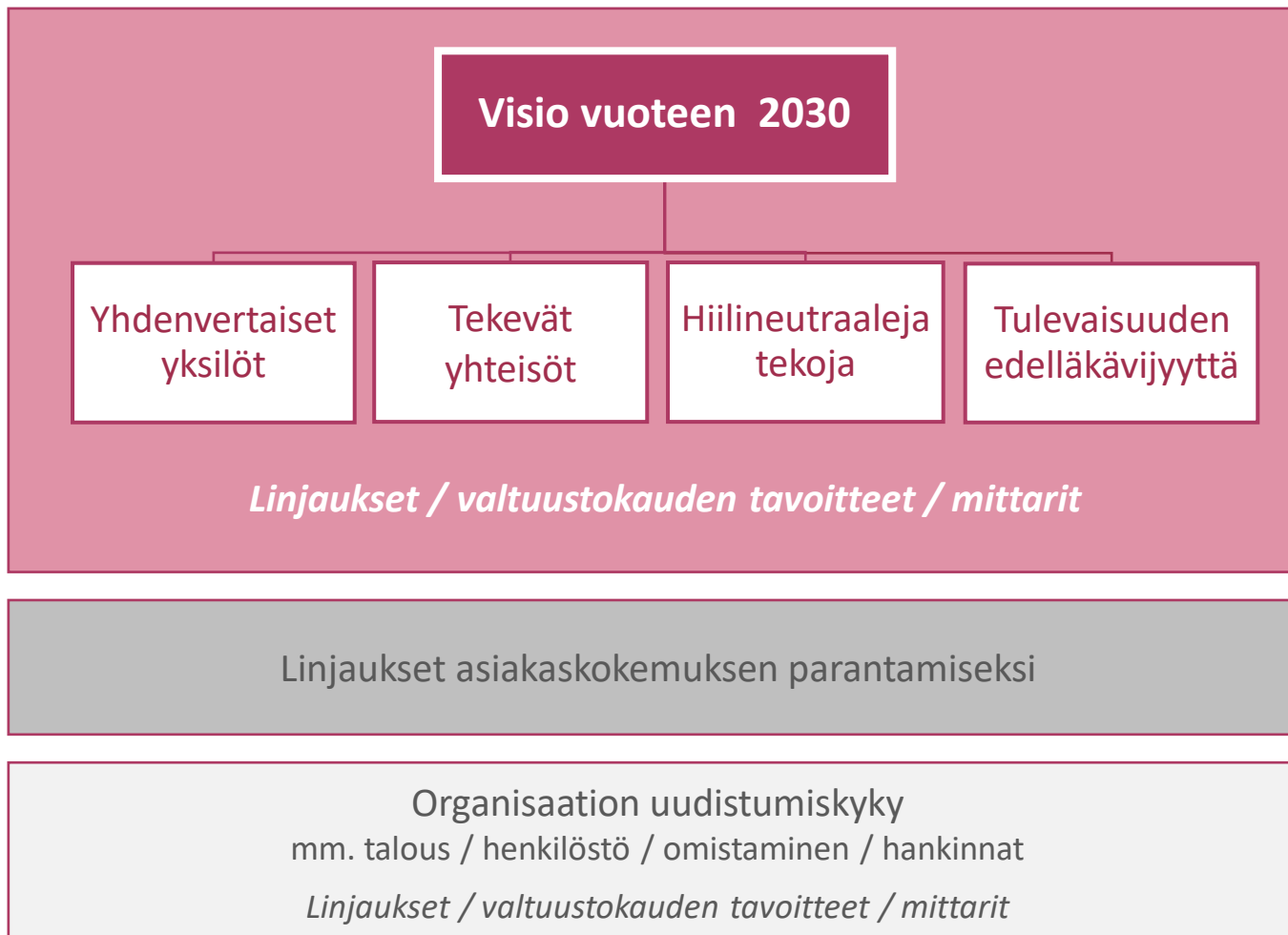
    Suunniteltu palvelutuotanto ja talous

    Palveluverkon muutokset

    Riskiprofiili ja keskeisimmät riskienhallintatoimenpiteet

    Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

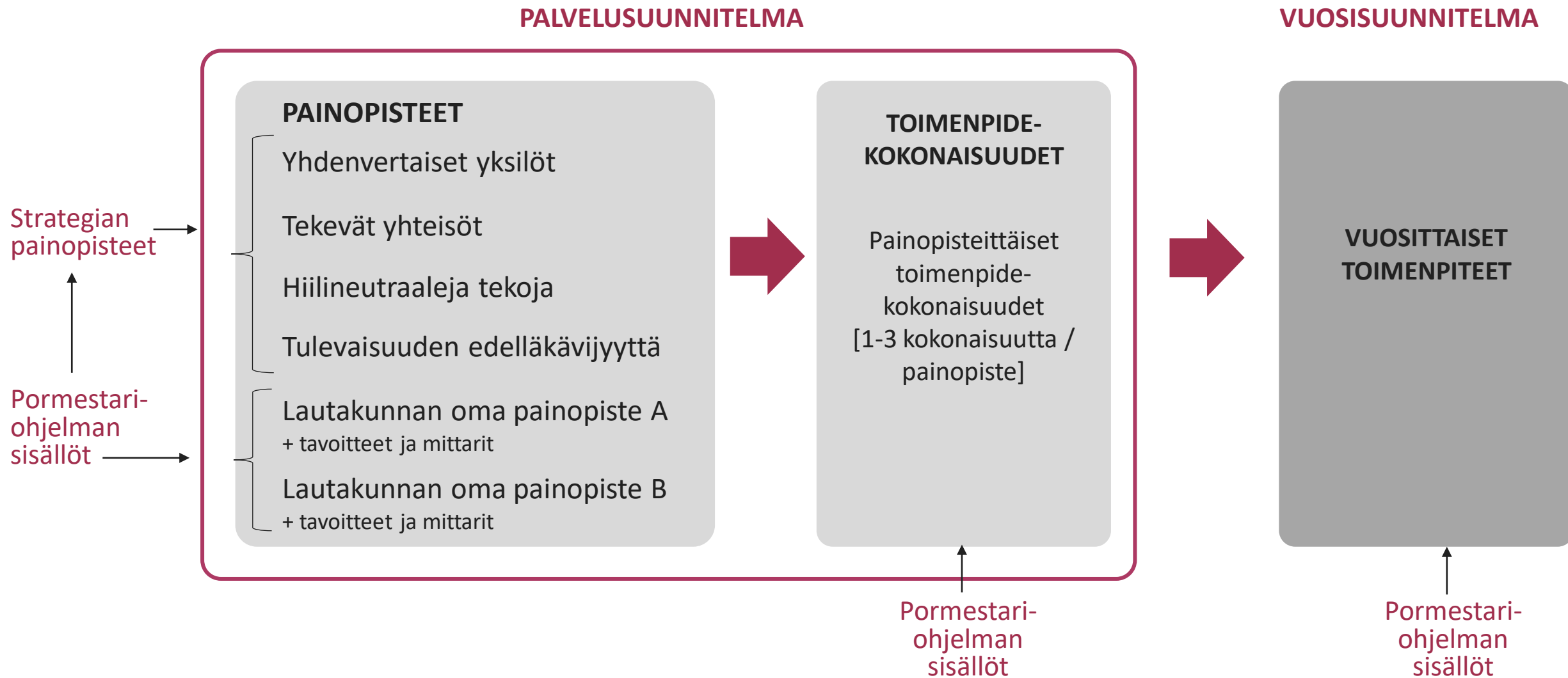
Strategian rakenne ja sisällöt

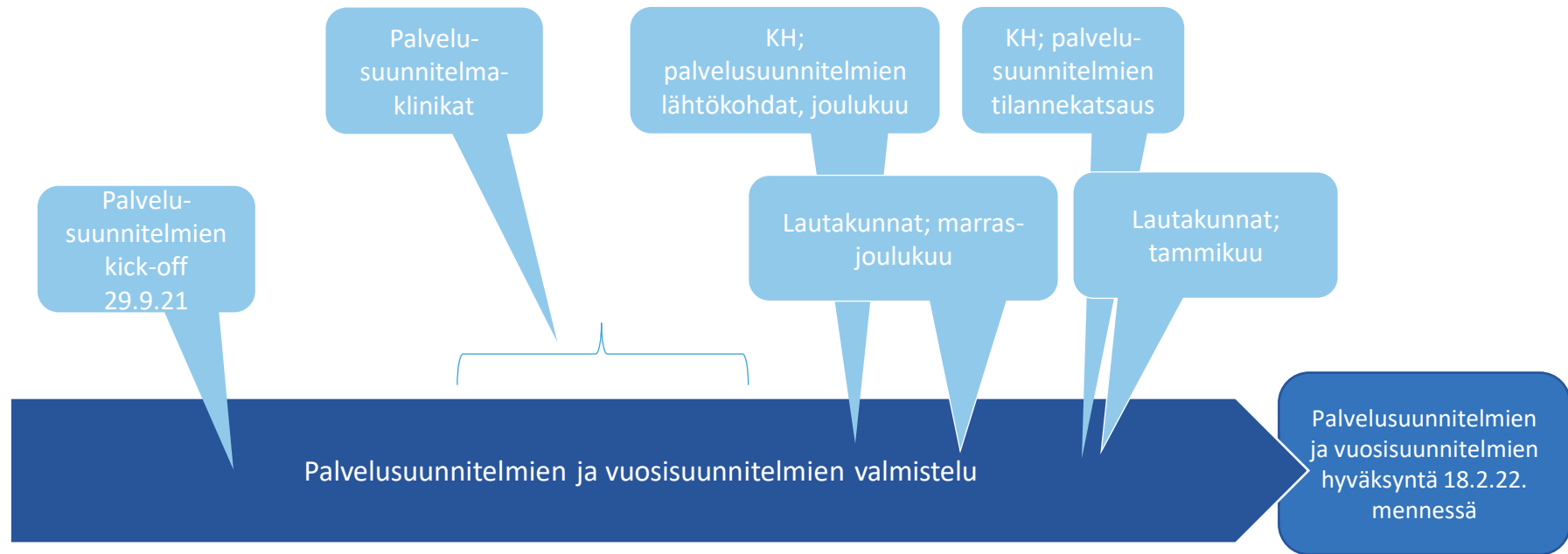
Palvelusuunnitelmat ja vuosisuunnitelmat

- sisältöjen rakentuminen

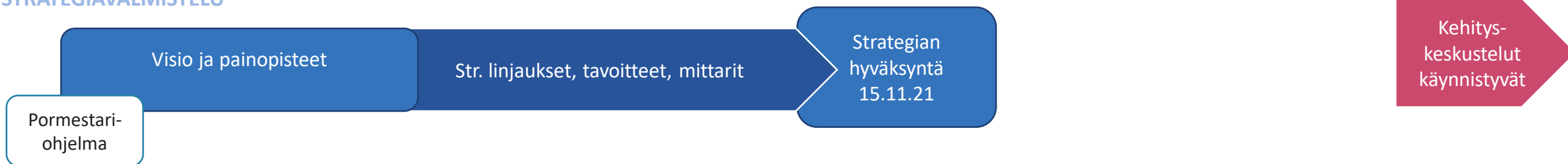

PALVELUSUUNNITELMIEN, VUOSISUUNNITELMIEN VALMISTELU

Palvelusuunnitelmien ja vuosisuunnitelmien valmisteluprosessia tarkennetaan syyskuun aikana palvelualueittain, valmistelu käynnistyy syys-lokakuussa strategialuonnoksen pohjalta.

STRATEGIAVALMISTELU

Kiitos!